

SENSORVEILEDNING SOSGEO2400 HØST 2023

Oppgave 1)

Besvarelsen teller 50% i vurderingen.

Samlet fruktbarhetstall for Norge i 2022 var historisk lavt. Drøft årsaker til og konsekvenser av utviklingen i fruktbarhet i Norge og andre industrialiserte land.

Besvarelsen kan innrettes på mange ulike måter. Man kan utgangspunkt i den historiske utviklingen, herunder den første demografiske overgang, og videre beskrive årsaker til det historiske fruktbarhetsfallet. En formaldemografisk tilnærming vil ta utgangspunkt i at SFT er et periodemål, og mer sensitivt for kortvarige svingninger enn kohortfruktbarheten. En sosialdemografisk besvarelse vil peke på alle de faktorene som i dag kan tenkes å påvirke fruktbarheten, som f.eks. familiedanningsprosesser. Om konsekvenser forventes det en diskusjon om endringer i aldersstrukturen.

Oppgave 2)

Besvar alle tre oppgavene. Besvarelsen teller 50% i vurderingen.

a) Hva er befolkningspolitikk? Gi kortfattede eksempler.

Politikk som påvirker/regulerer demografiske forhold. B. kan være eksplisitt eller implisitt. Eksplisitt b. er f.eks. Kinas ettbarnspolitik (straff/bøter for par som får flere enn ett barn), det rumenske prevensjonsforbudet, eller de norske bosettingsreglene for flyktninger, mens implisitt befolkningspolitikk kan være politikk som indirekte påvirker demografiske størrelser.

b) Definér begrepet nettoinnvandring.

Nettoinnvandringen til en befolkning er vanskelig å forutsi, ettersom den vil påvirkes av mange ulike typer uforutsette begivenheter. Slike begivenheter kan være krigsutbrudd, naturkatastrofer m.v. En god besvarelse definerer nettoinnvandring som forskjellen på differansen mellom innvandrede til og utvandrere fra en befolkning over en gitt tidsperiode.

c) Drøft kort hva som påvirker treffsikkerheten til befolkningsframskrivninger.

Jf. punkt b) er nettoinnvandring noe som påvirker treffsikkerheten til befolkningsframskrivninger. Denne kan ha stor betydning pga dens grunnleggende usikkerhet. Usikkerheten i fruktbarhet og dødelighet er også betydelig, men må regnes for å være mindre enn for innvandringskomponenten. Aldersstrukturen er som regel kjent når man gjør en framskriving, og denne vil forme estimatene den fremtidige befolkningen og dens struktur betraktelig pga demografisk moment. En god besvarelse skiller mellom usikkerhet i innvandring, dødelighet og fruktbarhet. En svært god besvarelse drar også inn modellvalg (årlig vekst vs. kohort-komponent) og aldersstruktur.